

Dokumentnamn: Förvaltningen för funktionsstöds rutin vid misstanke om felaktig utbetalning från annan myndighet

Beslutad av: [Nämnd/styrelse/befattning]	Gäller för: Medarbetare inom förvaltningen för funktionsstöd	Diarienummer: N161A00379	Datum och paragraf för beslutet: 2024-09-19
Dokumentsort: Rutin	Giltighetstid: Tillsvidare	Senast reviderad: 2024-06-24	Dokumentansvarig: Socialrättsjurist och verksamhetsutvecklare myndighet & socialpsykiatri

Förvaltningen för funktionsstöds rutin vid misstanke om felaktig utbetalning från annan myndighet

Syftet med denna rutin

Syftet med rutinen är att förvaltningen för funktionsstöd ska ha en gemensam hantering av underrättelse till annan myndighet vid antagande om felaktig utbetalning.

Rutinen syftar även till att underlätta handläggningen av dessa ärenden samt bidra till en ökad likabehandling.

Vem omfattas av rutinen

Denna rutin gäller tillsvidare för förvaltningen för funktionsstöd.

Koppling till andra styrande dokument

Förvaltningen för funktionsstöds rutin för hantering av tips om misstänkt fusk

Förvaltningen för funktionsstöds rutin vid misstanke om felaktig folkbokföring

Förvaltningen för funktionsstöds delegationsordning

Stödjande dokument

[Har du koll på dina delegationsbeslut? \(sharepoint.com\)](#)

Övrig vägledning

[Lag \(2008:206\) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen](#)

Innehåll

Inledning	4
Bakgrund	4
Berörda myndigheter	4
Rutin	5
När ska underrättelse ske	5
Ramar för underrättelsen	5
Undantag från underrättelse	6
Hur överlämnas en underrättelse	6
Hur dokumenteras underrättelsen till annan myndighet	6
Vad händer om berörd myndighet begär fler uppgifter	6

Inledning

Bakgrund

I januari 2020 började ändringarna gälla i lagen om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemet (2008:206). Denna lag omfattade tidigare inte kommuner och därmed inte heller socialtjänsten.

Förändringen i lagstiftningen innebär att kommunen enligt 3 § är skyldig att underrätta beslutande myndighet om det finns anledning att anta att en ekonomisk förmån eller ekonomiskt stöd har beslutats, betalats ut felaktigt eller med för högt belopp.

Underrättelseskyldigheten gäller enbart då det sker en utbetalning och omfattar alltså inte beviljande av bistånd i form av ex. särskilt boende, hemtjänst eller liknande.

Underrättelseskyldighet är tvingande och den sekretessbrytande bestämmelsen i 10 kap. 28 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL är tillämplig i dessa situationer. Sekretessen enligt OSL bryts därmed på grund av underrättelseskyldigheten.

Observera att även bidragsbrottslagens (2007:612) tillämpningsområde även gäller för ekonomiskt stöd från kommunen som avser en enskild person, men som betalas ut till någon annan än den enskilde. Denna rutin behandlar inte anmälan om bidragsbrott.

Berörda myndigheter

Underrättelseskyldigheten avser bidrag eller ersättningar för personligt ändamål som enligt lag eller förordning beslutas av:

- Migrationsverket
- Försäkringskassan
- Pensionsmyndigheten
- Centrala studiestödsnämnden
- Arbetsförmedlingen
- Arbetslöshetskassorna
- Myndighet inom kommunen

Utöver dessa myndigheter har även följande underrättelseskyldighet vid misstankar om felaktiga utbetalningar.

- Skatteverket
- Kronofogdemyndigheten
- Utbetalningsmyndigheten

Rutin

När ska underrättelse ske

I 3 § lagen om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen (FUT) anges följande;

”Om det finns anledning att anta att en ekonomisk förmån eller ett ekonomiskt stöd har beslutats, betalats ut eller tillgodoräknats felaktigt eller med ett för högt belopp, ska underrättelse om detta lämnas till den myndighet eller organisation som har fattat beslutet.”

Ovanstående skyldighet omfattar såväl fall där det finns anledning att anta att en förmån har beslutats eller betalats ut med ett för högt belopp som fall där det finns anledning att anta att förmånen inte alls skulle ha utgått. Rekviritet ”om det finns anledning att anta” innebär att tröskeln för underrättelseskyldighet är lågt satt.

Antaganden om **kommande** felaktiga beslut eller utbetalningar omfattas däremot inte av underrättelseskyldighet.

Antagandet kommer i normalfallet att grunda sig på omständigheter som myndigheten i sin verksamhet har fått tillgång till vid handläggningen av ett eget ärende. Det kan dock inte uteslutas att innehållet i tips från allmänheten någon gång kan vara av sådan tyngd att det finns anledning att anta att en ekonomisk förmån har beslutats eller betalats ut felaktigt.

Ovanstående innebär att om en anställd vid socialtjänsten i sitt arbete uppmärksammar att en annan myndighet eventuellt betalat ut ekonomisk förmån felaktigt, så ska den aktuella myndigheten underrättas om detta. Det är sedan upp till den berörda myndigheten att utreda om en felaktig utbetalning faktiskt har skett.

Observera att anmälningsskyldigheten gäller för samtliga anställda inom kommunen.

Ramar för underrättelsen

Den som upptäcker eller antar att en felaktighet utbetalning utgått från annan myndighet är den som handlägger underrättelsen. Vem som är behörig att fatta beslut om underrättelsen anges i förvaltningens delegationsordning. Underrättelsen sker till den myndigheten som **fattat beslutet** om förmånen.

Enligt 4 § FUT ska det av underrättelsen framgå vilka omständigheter som ligger till grund för antagandet att en ekonomisk förmån eller ett ekonomiskt stöd har beslutats, betalats ut eller tillgodoräknats felaktigt eller med ett för högt belopp.

Av underrättelsen ska det framgå att underrättelse sker med stöd av lagen om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemet.

Utifrån information i det enskilda ärendet kan underrättelsen innehålla uppgifter om:

- Vilken typ av ersättning som eventuellt betalats ut felaktigt.
- Varför du tror att en felaktig utbetalning har skett.
- Hur länge ersättningen kan ha betalats ut felaktigt.

Undantag från underrättelse

Enligt 3 § andra stycket FUT föreligger inte underrättelseskyldighet om det finns särskilda skäl.

Som särskilda skäl avses till exempel om den myndighet eller organisation som har fattat beslutet redan känner till felaktigheten eller om det är fråga om ett antagande om ett enstaka fel avseende ett försumbart belopp. Restriktivitet ska iakttas vid bedömningen av om särskilda skäl föreligger. Omständigheter som har att göra med en myndighets eller organisations arbetssituation, till exempel ärendehanteringar och/eller att skyldigheten kan vara resurskrävande kan aldrig utgöra särskilda skäl (SOU 2018:14, s 81.).

Hur överlämnas en underrättelse

Det finns inget lagmässigt formkrav för hur underrättelse till annan myndighet ska ske vilket innebär att den kan ske såväl skriftligt som muntligt. Då underlag för underrättelsen ska förvaras hos förvaltningen ska underrättelsen dokumenteras även om den skett muntligt. Det är generellt lämpligt att göra underrättelsen skriftligt.

Försäkringskassan har en e-tjänst för att lämna in tips om felaktiga utbetalningar. Den hittar du [HÄR](#).

Hur dokumenteras underrättelsen till annan myndighet

Oavsett hur underrättelsen har lämnats till den andra myndigheten är det att betrakta som ett beslut och utifrån detta behöver underrättelsen finnas förvarat i myndighetens diarium.

I de fall underrättelse till annan myndighet bedöms vara en händelse av vikt för handläggningen av det aktuella ärendet i förvaltningen ska detta dokumenteras genom en journalanteckning i personakten.

Anmälning av misstanke om felaktig utbetalning är ett delegationsbeslut som ska anmälas till nämnden enligt rutin för anmälan av delegationsbeslut.

Vad händer om berörd myndighet begär fler uppgifter

Om den myndighet som har mottagit en underrättelse kontaktar socialtjänsten och begär att få ta del av ytterligare uppgifter behöver socialtjänsten vid varje sådan begäran göra en egen sekretessprövning för att avgöra om de efterfrågade handlingarna eller uppgifterna kan lämnas ut med stöd av 3 § FUT, 10 kap. 28 § OSL eller med stöd av någon annan sekretessbrytande bestämmelse.